Ruimte voor de Rivier
Nederrijn - Middelwaard

Projectplan ex. artikel 5.4, lid 1 Waterwet

Besluit

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
   1.1. Aanleiding 3
   1.2. Locatie plangebied 3
   1.3. Projectplanplicht 4
   1.4. Leeswijzer 4
2. Besluit 5
3. Beschrijving waterstaatswerken 6
   3.1. Beschrijving van het gebied 6
   3.2. Beschrijving van het plan 6
   3.2.1. Ooibos 7
   3.2.2. Waterpartij 7
   3.2.3. Rivieroever 8
   3.2.4. Laaggelegen weide 8
   3.2.5. Zomerkade 8
   3.2.6 Tijdelijk depot 8
   3.2.7. Overige onderdelen van het project 9
   3.2.8. Overige ontwikkelingen in het gebied 9
4. Toetsing aan Waterwet 10
   4.1. Overstromingen, wateroverlast en waterschaarste 10
   4.3. Maatschappelijke functies 16
   4.3.1. Natuur 16
   4.3.2. Flora en fauna 18
   4.3.3. Recreatie 18
   4.3.4. Visserij 18
   4.3.5. Scheepvaart 18
   4.3.6. Landbouw 19
   4.4. Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet 19
5. Wijze van uitvoering 20
   5.1. Wijze van uitvoering; kaders en uitgangspunten 20
   5.2. Planologische inpassing 20
   5.3. Relatie met andere vergunningen 20
   5.4. Globale uitvoeringsplannen 21
   5.5. Uitvoering en zorgplicht 21
   5.6. Kabels en Leidingen 21
   5.7. Archeologie 22
   5.8. Niet gesprongen explosieven 22
   5.9. Beheer en onderhoud 22
   5.10. Bodem 22
   5.11. Grondverwerving 22
   5.12. Uitvoeringsaspecten 22
   5.13. Calamiteiten en ongewone voorvallen 23
   5.14. Voorkomen en beperken van nadelige gevolgen 23
   5.14.1. Geen transport door dorpskernen 23
   5.14.2. Geen stofoverlast 23
   5.14.3. Bereikbaarheid bewoners en bedrijven 23
   5.14.4. Planschade 23
6. Procedure 24
7. Zienswijzen 25

1. Inleiding

Voor u ligt het Projectplan op grond van de Waterwet voor Ruimte voor de Rivier, Neder-Rijn - Middelwaard. In dit Projectplan wordt een beschrijving gegeven van de aanleg en/of wijziging van waterstaatswerken zoals bedoeld in artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet. De werken worden door of vanwege Rijkswaterstaat uitgevoerd.

1.1. Aanleiding

In 1993 en 1995 hadden de Rijn en de Maas te kampen met zeer hoge waterstanden. Naar aanleiding van deze hoge waterstanden is gebleken dat de Rijntakken en de (bedijkte) Maas grotere hoeveelheden water af moeten kunnen voeren dan de hoeveelheid waarmee tot dusver rekening is gehouden. Omdat de dijken op de meeste plaatsen hierdoor niet aan de wettelijke veiligheidsnorm tegen overstromen voldoen, zijn maatregelen nodig. In 2000 heeft het kabinet het Rijksprogramma Ruimte voor de Rivier gekozen als uitgangspunt voor een nieuwe aanpak van hoogwaterbescherming: in plaats van het verhogen en versterken van dijken, moet de rivier meer ruimte krijgen. Daarbij is als uitgangspunt genomen 'geen dijkversterking, tenzij ...'.
Dit Rijksprogramma heeft geleid tot de Planologische Kernbeslissing (PKB) Ruimte voor de Rivier (december 2006, op 26 januari 2007 in werking getreden) die bestaat uit negenendertig samenhangende maatregelen, het Basispakket, dat de rivier meer ruimte moet geven. De doelstellingen die ten grondslag liggen aan PKB Ruimte voor de Rivier zijn:

- het vergroten van de veiligheid door het op het vereiste niveau brengen van de bescherming van het rivierengebied tegen overstromingen;
- het leveren van een bijdrage aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied.

Het project Ruimte voor de Rivier Nederrijn heeft betrekking op een viertal maatregelen uit het Basispakket, te weten:

1. uiterwaardvergraving Doorwerthse Waarden;
2. uiterwaardvergraving Middelwaard;
3. uiterwaardvergraving De Tollewaard;
4. obstakelverwijdering Elst.

Ten aanzien van de uiterwaardvergraving Middelwaard blijkt dat ter hoogte van de brug (de weg tussen Ochten en Veenendaal) de Nederrijn versmald is. Daar is een flessenhals, die bij extreem hoogwater leidt tot opstuwing van het water. Het gedeeltelijk afgraven van de zomerkade en een gedeeltelijke verlaging van het maaiveld levert een bijdrage aan het wegwerken van deze opstuwing.

1.2. Locatie plangebied

De locatie is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 1: Locatie plangebied

De kadastrale gegevens zijn weergegeven op de tekening NR-TEK-KAD-254.2A-MW (bijlage 1).

1.3. Projectplanplicht

Artikel 5.4, eerste lid Waterwet geeft aan dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan geschiedt. Met de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk wordt gelijkgesteld de uitvoering van een werk tot beïnvloeding van een grondwaterlichaam.

De beheerder is het bevoegde bestuursorgaan dat belast is met het beheer. Het genoemde waterstaatswerk betreft een oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk.
In Bijlage II, onder 1, sub c en artikel 3.1 Waterbesluit is de Nederrijn aangemerkt als oppervlaktewaterlichaam in Rijksbeheer. Op kaartblad 150 (waterstaatkundig beheer) uit de bijlage IV van de Waterregeling is dit oppervlaktewaterlichaam nader aangegeven met de exacte grenzen. Hieruit volgt dat Rijkswaterstaat beheerder is van het oppervlaktewaterlichaam de Nederrijn. Gezien de voorgenomen wijzigingen van dit oppervlaktewaterlichaam dient een Projectplan, als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid Waterwet te worden vastgesteld.
Dit document omvat het Projectplan, zoals bedoeld in art. 5.4 Waterwet, voor uiterwaardvergraving Middelwaard.

1.4. Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de aanleiding van het project Ruimte voor de Rivier locatie Middelwaard. De locatie van het plangebied wordt aangegeven en er wordt ingegaan op de projectplanplicht. In hoofdstuk 2 is het Besluit opgenomen. In hoofdstuk 3 zijn de wijzigingen aan het waterstaatwerk beschreven. In hoofdstuk 4 is de toetsing aan de Waterwet opgenomen. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de wijze van uitvoering van het project. Hoofdstuk 6 geeft de procedure weer. In hoofdstuk 7 tenslotte is ruimte opgenomen voor eventuele zienswijzen en is de naam van de contactpersoon van het project weergegeven.

2. Besluit

De Minister van Infrastructuur en Milieu, gelet op artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet, besluit het onderhavige Projectplan voor de Ruimte voor de Rivier Neder-Rijn – Middelwaard vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit Projectplan.

Dit Besluit (Projectplan) wordt gelijktijdig ter inzage gelegd met de volgende besluiten:

- Ontgrondingenvergunning (bevoegd gezag provincie Gelderland);;
- Vergunning op basis van de Natuurbeschermingswet (bevoegd gezag provincie Gelderland);
- Vergunning op basis van de Natuurbeschermingswet (bevoegd gezag ministerie van EZ);
- Watervergunning (bevoegd gezag Waterschap Rivierenland).

3. Beschrijving waterstaatswerken

3.1. Beschrijving van het gebied

Het projectgebied ligt in de gemeente Buren aan de zuidoever van de Nederrijn, tegenover Rhenen, bij de Rijnbrug (verkeersbrug N233). Het oostelijke deel van het projectgebied is gelegen in de gemeente Neder-Betuwe. Het gebied bevindt zich aan de zuidkant van de Nederrijn en is gelegen tussen de Marsdijk en de Nederrijn, zoals afgebeeld in figuur 2.

Figuur 2: Projectgebied Uiterwaardvergraving Middelwaard (rood omlijnd)

Middelwaard maakt deel uit van het winterbed van de Nederrijn/Lek, met hoge waterafvoeren, welke met name voorkomen in de winterperiode, fungeert het gebied als stroombed voor de rivier.

De oostelijke helft van de Middelwaard kan gekenmerkt worden als een traditionele uiterwaard met een open structuur tussen bandijk en zomerkade. In het westelijke deel ligt een haven die in open verbinding staat met de rivier. Langs de bandijk bevindt zich een hoogwatervrije strook (hoogte circa NAP + 10,00 m) met bedrijven (locatie van de voormalige steenfabriek). Verder liggen in het gebied 2 voormalige stortplaatsen, namelijk aan de Marsdijk in Lienden (veerstoep) en aan de Marsdijk in Buren.

Voor het terrein van de voormalige steenfabriek bestaan plannen voor een herinrichting van het terrein. Deze veranderingen staan los van de maatregel uiterwaardvergraving Middelwaard.

3.2. Beschrijving van het plan

Onderstaande figuur 3 geeft een weergave van het voorgenomen plan. Dit figuur is in bijlage 2 in groter formaat opgenomen. (Situatietekeningen NR-TEK-SIT-165-2A; NR-TEK-SIT-167-2A; NR-TEK-SIT-168-2A; dwarsprofielen: NR-TEK-DWP-169-2A; NR-TEK-DWP-170-2a).

Figuur 3: Voorgenomen plan Uiterwaardevergraving Middelwaard

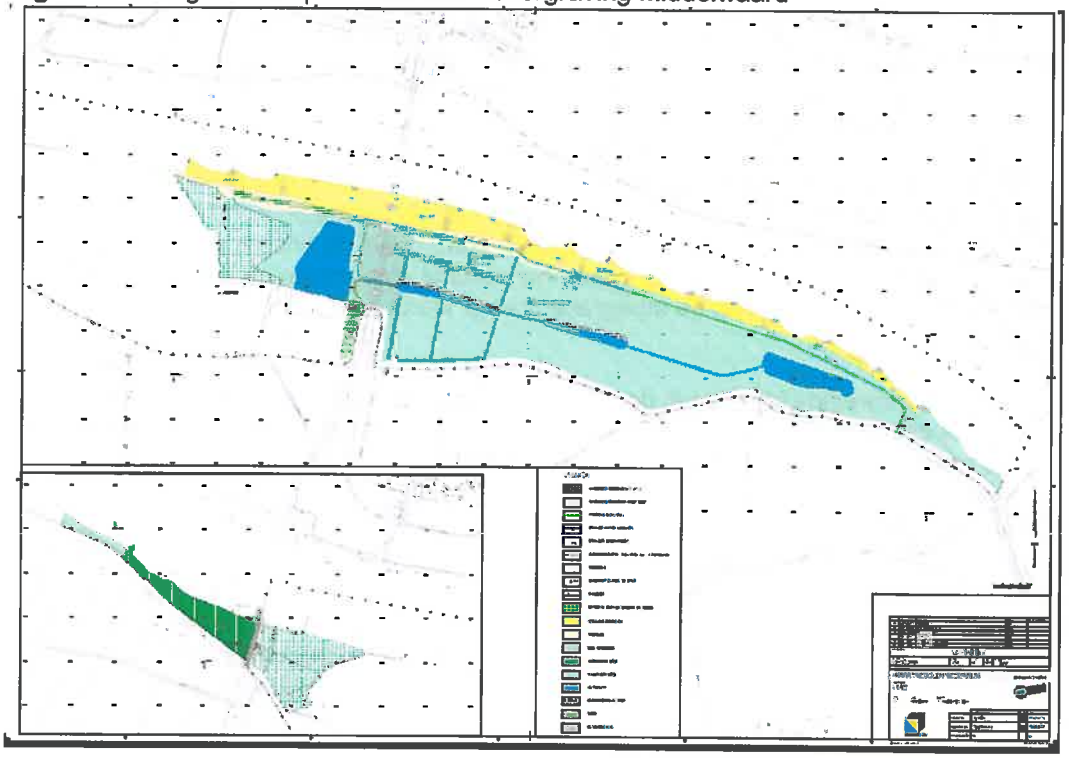

De wijzigingen op het waterstaatwerk de rivier de Nederrijn zijn de volgende:

- Ooibos;
- Aanleg waterpartij;
- Wijzigingen aan rivieroever;
- Verlaging maaiveld laaggelegen weide (onder de brug en ter plaatse van de veerstoep);
- Wijzigingen aan zomerkade;
- Aanleggen van een tijdelijk depot (tijdelijk, ten behoeve van de uitvoer van het werk).

Onderhavig projectplan ziet toe op deze wijzigingen van het waterstaatswerk.

In de volgende paragraaf worden deze wijzigingen beschreven. Tevens wordt kort ingegaan op de beschrijving van een aantal andere onderdelen van het project, zoals het ontwikkelen van een recreatieve plek bij de veerdam en de aanleg van struinpaden. Voor deze andere onderdelen, die geen deel uitmaken van het waterstaatswerk is een watervergunning bij het Waterschap Rivierenland aangevraagd.

3.2.1. Ooibos

In de Middelwaard wordt op twee locaties ooibos ontwikkeld. Dit betreft twee langgerekte 'boomrijen' in de stroombaan. Deze ooibossen accentueren de richting van de rivierloop en vormen samen een 'ruimtelijk scherm'. Een van deze twee langgerekte bossen is in de huidige situatie al aanwezig.

3.2.2. Waterpartij

Er zijn binnen het plangebied een drietal bestaande waterpartijen. Er worden twee nieuwe waterpartijen aangelegd. Aan de bestaande waterpartijen vinden geen werkzaamheden plaats.

De nieuwe waterpartijen worden aan de noordzijde voorzien van natuurvriendelijke oevers met een breedte van 10 meter (+ / - 10%). De waterdiepte bedraagt gemiddeld 1,2 meter, maar in beide nieuwe waterpartijen zit ook een gedeelte met een waterdiepte van 1,5 meter. Deze diepe gedeelten hebben een gezamenlijke oppervlakte van circa 160 m2. De nieuwe waterpartijen hebben een gezamenlijke oppervlakte van circa 9.700 m2.

3.2.3. Rivieroever

De rivieroever, bestaande uit kribben en zandstranden in de kribvakken, wordt deels verlaagd, 9 kribvakken ten westen van de veerdam worden niet verlaagd. De twee kribvakken bij de industrieplas worden ook niet verlaagd, aangezien deze vanwege de stabiliteit zijn bestort. Verlagen daarvan zou de stabiliteit / erosiebestendigheid van het kribvak in gevaar brengen. De kribben zelf blijven gehandhaafd.

Om op de locaties waar een natuurvriendelijke oever wordt ingericht de erosie van zand tegen te gaan, wordt het zand met klei afgedekt. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de klei die aanwezig is in het plangebied. Rond de wortel van de krib wordt een breedte van 2 meter gehandhaafd, of als de hoogte van het maaiveld ver boven de hoogte van de krib uit steekt, wordt deze op 2 meter horizontaal afgegraven en voorzien van 0,5 meter klei, waarna onder een helling van 1:10 op de afgegraven oever wordt aangesloten. Ook deze 1:10 helling wordt van 0,5 meter klei voorzien.

Gezien vanaf de kade is de nu aanwezige kleidikte in de teen aanwezig, die in de praktijk heeft bewezen voldoende erosiebestendig te zijn. Vanaf de teen van de kade wordt naar de oever onder een variabele helling afgegraven, totdat aan de oever een peil van 6 meter + NAP wordt bereikt.

3.2.4. Laaggelegen weide

De laaggelegen weide ligt in de gehele uiterwaard, zowel ten westen als ten oosten van de plas. De werkzaamheden betreffen het verlagen van het gebied onder de brug en het verlagen van de veerstoep. Direct ten westen en direct ten oosten van de plas liggen twee voormalige vuilstorten in de laaggelegen weide. Zoals blijkt uit het rapport naar hydraulische effecten in de bijlage, blijkt dat er geen negatieve gevolgen zijn voor de stortplaatsen als gevolg van de werkzaamheden. Er vindt geen negatieve invloed op de erosie plaats omdat de stroomsnelheden ten gevolge van de werkzaamheden ter plaatse van de stortplaatsen niet veranderen. Ter plaatse van de voormalige vuilstorten zal geen grondwerk worden verricht. In de laaggelegen weide wordt de bestaande begroeiing verwijderd, voor zover deze nadelig is voor het behalen van de beoogde waterstandsdaling. Waardevolle bomen en begroeiing die in de stromingsluwte staan zullen blijven staan en worden opgekroond tot een hoogte van circa 2 meter.

Alle delen van de laaggelegen weide worden bereikbaar gehouden. Daartoe worden waar nodig gronddammen in bestaande greppels / zaksloten aangebracht. Deze gronddammen zijn weergegeven op de tekening in bijlage 2.

Door het te voeren beheer en door het verlagen van de zomerkades, waardoor het gebied vaker dan nu overstroomt, komen in de laaggelegen weide de gewenste natuurdoeltypen tot ontwikkeling.

3.2.5. Zomerkade

De zomerkade wordt ontgraven vanaf de oostzijde over een lengte van circa 850 meter. Hiervan wordt de bovenste 1,5 tot 2,0 meter ontgraven, waarbij zowel zand als klei beschikbaar komt. Aan de oostzijde wordt op de bestaande primaire waterkering aangesloten. Daar wordt het dijktalud weer vlak worden afgewerkt en ingezaaid met een dijkenmengsel gras. Aan de westzijde moet het kopse eind van de te handhaven kade in een ronding worden afgewerkt onder 1:4, waardoor het aangrijppunt van de stroming minimaal is. Het talud wordt afgedekt met een erosiebestendige klei uit de af te graven delen van de kade. De hoogten van de overige zomerkaden in het gebied Middelwaard blijven gehandhaafd.

3.2.6 Tijdelijk depot

Gedurende de aanlegfase wordt een tijdelijk depot aangelegd met materiaal wat vrijkomt uit de te graven plassen in de laaggelegen weide ten oosten van de brug. Het depot krijgt een maximale omvang van 4800 m^3 en een maximale hoogte van 4 meter. De locatie is in figuur 4 aangegeven.

Figuur 4: Locatie depot Middelwaard ten oosten van de brug

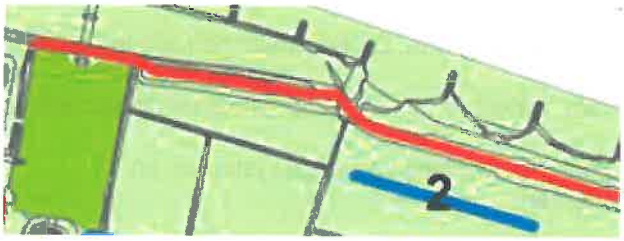

3.2.7. Overige onderdelen van het project

De volgende onderdelen van het project maken geen deel uit van het projectplan, maar worden geregeld in de watervergunning. Het bevoegd gezag hiervoor is Waterschap Rivierenland.

De onvergraven weide ligt in het westen van de veerdam. De veerdam wordt verlaagd tot de maaiveldhoogte van de naastgelegen weide. Het pad op de veerdam wordt voorzien van een asfaltverharding. Tijdens uitvoering vinden geen werkzaamheden plaats op de onvergraven weide.

Op de kop van de veerdam wordt een recreatieve plek ingericht. Deze plek zal worden vormgegeven als uitzichtpunt over de rivier.

Vanaf de dijk onder de brug van de N233 wordt een struinpad aangelegd door de laaggelegen weide naar de zomerkade. Het struinpad loopt verder over het tracé van de (voormalige) zomerkade naar het oosten, waar het weer aansluit op de dijk. De struinpaden worden niet verhard, maar bestaan uit een strook gemaaid gras van 1,5 meter breed.

3.2.8. Overige ontwikkelingen in het gebied

Er liggen lokale initiatieven om het bedrijventerrein te ontwikkelen tot een modern overslagcentrum. Deze initiatieven behoren niet tot de uiterwaardvergraving zoals in dit projectplan is beschreven.

4. Toetsing aan Waterwet

De Waterwet geeft in artikel 2.1 de doelstellingen van het waterbeheer aan. De doelstellingen zijn in het eerste lid van dit artikel genoemd en betreffen[1]:

a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

In dit hoofdstuk vindt toetsing van het plan aan deze doelstellingen plaats.

4.1. Overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Onderhavig projectplan richt zich op een Ruimte voor de Rivierproject. Het Rijksprogramma Ruimte voor de Rivier bestaat uit 39 maatregelen om het Nederlandse rivierengebied in 2015 veiliger én aantrekkelijker te maken. Het rivierengebied moet beter beschermd worden tegen overstromingen.

Hiertoe is een planologische Kernbeslissing (PKB) genomen ter verlaging van het waterpeil. Het Ruimte voor de Rivierproject 'Vier maatregelen Nederrijn, uiterwaardvergraving Middelwaard' is een van de 39 maatregelen uit de PKB.

Hydraulica
De rivierkundige maatregelen bij de uiterwaardvergraving Middelwaard bestaan uit het weggraven van een deel van de zomerkade. Hierdoor zal het water vooral het oostelijk deel van de uiterwaard eerder instromen. Verder wordt de rivieroever verlaagd net zoals de veerstoep. Deze wordt verlaagd tot het maaiveld van de benedenstrooms gelegen weide (of eventueel lager, waarbij het maaiveld van de weide maatgevend is). Er worden twee strangen aangelegd met natuurvriendelijke oevers. Rivierkundig zijn van belang het ooibos, de laaggelegen weide, de rivieroever en de zomerkade.

Tabel 1: Het project heeft een taakstelling

Ingreep	Taakstelling	Locatie (rkm)
Uiterwaardvergraving Middelwaard	3,0 cm	907,2 – 908,2

Als gevolg van de maatregel Middelwaard vindt een waterstandsverlaging plaats van 3,3 cm (rkm907,6). Hiermee wordt de taakstelling gerealiseerd. De taakstelling bedraagt 3,0 cm, de waterstandsdaling die gerealiseerd wordt door het uitvoeren van de maatregelen bedraagt 3,3 cm. De extra 0,3 cm, die de maatregelen oplevert, wordt ingezet als beheerruimte, zie voor een nadere toelichting de beschrijving in de subparagraaf 'beheerruimte' op bladzijde 13.

De maximale opstuwing (benedenstrooms en als gevolg van de rivierverruiming) is 2,7 cm. Dit effect is zeer lokaal en is een gevolg van de verlaging van de veerdam. Op deze locatie is de rivier relatief smal. Daarnaast werkt de huidige veerdam (met huidige hoogte) als extra obstakel. Door deze te verlagen zal in de toekomstige situatie vooral benedenstrooms van de veerdam water vanuit de uiterwaard het zomerbed instromen. Dit levert een plotselinge toename van afvoer op met als gevolg een afname van de stroomsnelheid in het zomerbed en een lokale verhoging van de waterstanden. In de huidige situatie verlaat het water de uiterwaard grotendeels al bovenstrooms van de veerdam. Hier treedt ten opzichte van de huidige situatie een extra grote waterstandsdaling op.

Morfologie
Behalve de hydraulische effecten spelen ook morfologische aspecten een rol. Er wordt onderscheid gemaakt tussen sedimentatie en erosie in het zomerbed en in de uiterwaarden. (zie bijlage 3).

Er is gekeken naar de effecten van het uitvoeren van de maatregel op de aanzanding in het zomerbed. Door de rivierkundige verruiming stroomt er in de toekomst bij hoog water meer water door de uiterwaard. Hierdoor zal de snelheid in het zomerbed afnemen ten opzichte van de huidige situatie, waardoor meer aanzanding plaats kan vinden. Op basis van berekeningen, zie hiervoor ook het rapport rapportage 'Hydraulisch en morfologisch onderzoek Definitief Ontwerp maatregel Middelwaard' paragraaf 5.7 in bijlage 3, blijkt dat de maximale jaargemiddelde sedimentatie lokaal 1,35 m bedraagt. Dit vindt plaats in het zomerbed ter hoogte van

[1] het tweede lid biedt ruimte voor de toepasselijkheid voor specifiek aanvullende kaders, zoals de werking van de zuiveringstechnische werken.

het ingreepgebied. Er vindt aanzanding plaats als gevolg van de maatregel. Uit genoemd morfologisch onderzoek blijkt dat de effecten van de aanzanding beperkt zijn. Zowel voor de huidige situatie als voor de situatie na het uitvoeren van de maatregel in de Middelwaard is de vaardiepte overal groter dan de gegarandeerde minimale vaardiepte van 3,5 m. Voor de breedtegemiddelde vaardiepte van 4,9 m geldt dat deze op een traject van 400 m niet gerealiseerd wordt. Hiervoor geldt een baggerbezwaar van 2.200 m^3.

Tevens is de aanzanding en erosie in de uiterwaard beschouwd. Op basis van stroomsnelheden en waterdiepten bij verschillende afvoerniveaus is bekeken of er risico's zijn wat betreft erosie en sedimentatie in het winterbed. De volgende aandachtspunten worden genoemd:

- Vanaf waterstanden die eens per 10 jaar (Bovenrijn-afvoer is 10.000 m^3/s) voorkomen zijn er stroomsnelheden aanwezig van meer dan 1 m/s bij de bovenstroomse ingang van de uiterwaard. Het effect is lokaal. Bij maatgevende waterstand is de stroomsnelheid overal hoog genoeg om onbeschermde oevers te eroderen. Oeverbescherming is overal aanwezig, evenals kribben. Ten opzichte van de bestaande situatie vinden er geen veranderingen plaats. Er zijn derhalve geen aanvullende maatregelen nodig. Ter hoogte van de havenmonding aan de stroomafwaartse kant van de uiterwaard, zijn ten opzichte van de referentiesituatie zeer kleine veranderingen in stroomsnelheid aanwezig. Bij maatgevende afvoer is de stroomsnelheid hier 0,1 à 0,2 m/s hoger. Sedimentatie in de monding neemt daardoor iets af.
- Vanaf Bovenrijn-afvoer van 10.000 m^3/s zijn er, zowel bij de referentiesituatie als na uitvoering van de maatregelen, stroomsnelheden bij de bovenstroomse ingang van de uiterwaard aanwezig tot 1 m/s en is kans op enige uitschuring van het terrein. Bij maatgevend hoogwater zijn de stroomsnelheden meer dan 1 m/s over grote delen van de uiterwaard. Uit de verschillenanalyse van de stroomsnelheden blijkt dat in de huidige situatie de stroomsnelheden bij vergelijkbare afvoeren even hoog zijn. Bij uitvoering van het DO wordt eenzelfde kleiige bovengrond teruggebracht als nu aanwezig is. Deze is in zekere mate erosiebestendig. Het beheer dient, net als nu het geval is - middels controles na hoogwater rekening te houden met enige erosie en sedimentatie op de uiterwaard.
- Bij maatgevend hoogwater (Bovenrijn-afvoer van 16.000 m^3/s) zijn de stroomsnelheden meer dan 1 m/s in de watergangen. Bij normaal hoog water tot 10.000 m^3/s is er weinig tot geen erosie te verwachten. De watergangen worden bedekt met kleiige grondsoort i.v.m. kwel. De toepassing van deze kleiige grond is gunstig voor de erosiebestendigheid.
- Vanaf een Bovenrijn-afvoer van 10.000 m^3/s zijn stroomsnelheden aanwezig van meer dan 1 m/s bij de bovenstroomse ingang van de uiterwaard over de zomerkade. Het effect is lokaal. Uit de verschillenanalyse van de stroomsnelheden blijkt dat ten opzichte van de huidige situatie geen veranderingen optreden. Bescherming van de kade met klei en gras is afdoende tot afvoeren met een herhalingstijd van 10 jaar. Bij maatgevende afvoer is de kans op erosie aanwezig. Aangezien het hier geen kritische constructie betreft is extra bescherming niet nodig. Het beheer dient, net als nu het geval is - middels controles na hoogwater rekening te houden met de kans op erosie.
- Er moet rekening gehouden worden met stroomsnelheden van meer dan 1 m/s bij maatgevend hoogwater in de buurt van de Marsdijk aan de oostelijke kop van het gebied. Deze stroomsnelheden kunnen erosie veroorzaken aan de teen van de dijk wanneer deze niet beschermd is. De stroomsnelheden kunnen in de huidige situatie (referentie) oplopen tot 1,3 m/s langs de waterkering. De huidige bodem- en taludbescherming is hierop berekend en een lichte stijging van de stroomsnelheid tot 1,5 m/s als gevolg van de ingreep heeft hierop geen invloed. Het beheer dient, net als nu het geval is - middels controles na hoogwater rekening te houden met de kans op erosie.
- Alleen bij maatgevend hoogwater is er door de hoge stroomsnelheid kans op erosie achter de kribben. Uit de verschillenanalyse van de stroomsnelheden blijkt dat ten opzichte van de huidige situatie geen veranderingen optreden. De kribben zijn rondom beschermd met kleiig materiaal. De aansluitingen van de kribben worden zonodig aangevuld met kleiig materiaal. Het beheer dient, net als nu het geval is - middels controles na hoogwater rekening te houden met de kans op erosie en zal bestaan uit het opvullen van mogelijke erosiegaten.
- Bij maatgevend hoogwater is de stroomsnelheid rondom enkele brugpijlers hoger dan 1 m/s en is daarbij kans op erosie. Bij afvoeren tot een herhalingstijd van 10 jaar zijn de stroomsnelheden laag genoeg om te keren met een kleilaag en grasbekleding, maar er dient rekening gehouden te worden met een mogelijk 'stroomhappend' effect, waarbij stroomsnelheden lokaal hoger zijn. Uit de verschillenanalyse van de stroomsnelheden blijkt dat ten opzichte van de huidige situatie de snelheden praktisch gelijk blijven of zelfs afnemen. Rondom de pijlers wordt dezelfde kleiige bodem teruggebracht als nu aanwezig is. Daarmee blijft de veiligheid van de brugpijlers op hetzelfde niveau als nu het geval is.

Samenvatting in tabel

In de volgende tabel is een samenvatting opgenomen van de toetsing aan het rivierkundig beoordelingskader uit de Waterwet. In de paragrafen na de tabel is een korte beschrijving opgenomen van de bevindingen. Zie voor een beschrijving en berekening van de maatregel Middelwaard de rapportage 'Hydraulisch en morfologisch onderzoek Definitief Ontwerp maatregel Middelwaard' in bijlage 3. In dit rapport zijn alle aspecten uit het rivierkundig beoordelingskader opgenomen. Deze rapportage is tevens afgestemd met Waterschap Rivierenland.

		Te beoordelen effect	Criterium	Effect	Conclusie
VEILIGHEID	1.1	Maatregel in stroomvoerend deel rivier: MHW stand op de as van de rivier	Stroomvoerend: geen waterstandsverhoging (bij **16.000** m³/s Boven-Rijn)	3,3 cm waterstandsdaling bij rkm 907,6. 2,7 cm opstuwing net bovenstrooms van ingreep/veerdam	Werktaakstelling van 3,0 cm wordt gerealiseerd
		Maatregel in bergend deel rivier: volume waterberging	Bergend: geen vermindering bergend volume	n.v.t.	n.v.t.
	1.2	MHW stand buiten as van de rivier	Toename waterstand (bij **16.000** m³/s Boven-Rijn)	4,04 cm langs de bandijk net benedenstrooms van veerdam. Indien de effecten van benedenstrooms gelegen projecten (Elst en Tollewaard) wordt meegenomen is er geen sprake meer van opstuwing.	Opstuwing is kleiner dan 1 mm (in combinatie met Tollewaard en Elst).
	1.3	Afvoerverdeling bij MHW (bij Pannerdensche Kop en IJsselkop)	Project binnen enkele km splitsing: verandering afvoerverdeling < 5 m³/s bij Boven-Rijn afvoer van **16.000** m³/s	De verandering in afvoer bij het splitsingspunt IJsselkop is kleiner dan 2,1 m³/s.	Verwaarloosbaar effect op de afvoerverdeling (< 5 m³/s)
			Project verder weg: geen verandering waterstand bij splitsing		
	1.4	Afvoerverdeling bij normaal hoogwater (bij Pannerdensche Kop en IJsselkop)	Verandering afvoerverdeling < 20 m³/s bij Boven-Rijn afvoer van 10.000 m³/s	De verandering in afvoer bij het splitsingspunt IJsselkop is kleiner dan 0,4 m³/s.	Geen effect.
HINDER/SCHADE	2.1	Waterstanden en/of inundatiefrequentie van de uiterwaard	Verandering waterstanden en/of inundatiefrequentie bij afvoeren die afhankelijk zijn van lokale omstandigheden.	Het bovenstroomse deel van de uiterwaard stroomt eerder in. Vanwege het aangepaste beheer van de uiterwaard is dit geen probleem.	Wel effect, geen bezwaar.
	2.2	Stroombeeld in de uiterwaard	Verandering grootte en richting stroomsnelheden bij Boven-Rijn afvoer van 10.000 m³/s	In de uiterwaard nemen stroomsnelheden op verschillende locaties toe.	Door toepassen van de huidige kleiige bovengrond wordt een situatie bereikt gelijk aan de huidige. Het beheer dient hierop te zijn afgestemd.
	2.3	Stroombeeld in hoofdgeul bij de aan- en aftakking van nevengeul	Bankfull afvoer nevengeul < 50 m³/s: dwarsstroming vaarweg ≤ 0,3 m/s Bankfull afvoer nevengeul > 50 m³/s: dwarsstroming vaarweg ≤ 0,15 m/s	Er is hier geen sprake van een nevengeul. De dwarsstroming is beperkt en vrijwel overal < 0,15 m/s. Bij hogere afvoeren 2 locaties met dwarsstroming > 0,15 m/s, namelijk bij de bovenstr. instroom, hier is de dwarsstroming richting de uiterwaard. Daarnaast bij de veerdam. Hier is de dwarsstroming richting zomerbed, maar bij de meeste afvoeren een verbetering van de huidige situatie. Alleen bij 8.000 m³/s treedt een beperkte verslechtering op.	Minimaal effect. De dwarsstroming bij de veerstoep is een aandachtspunt bij slechts één afvoerniveau. Optimalisatie valt buiten mogelijkheden vraagspecificatie. Bij instroom minimale verslechtering. Deze kan mogelijk opgelost worden door lokale aanpassing van de bodemligging. Gekozen is om de kniklijn tussen rivieroever en laaggelegen weide op een hoogte te leggen van 7,30+ NAP in plaats van de hoogte van de teen van de

		Te beoordelen effect	Criterium	Effect	Conclusie
					huidige zomerklade
	2.4	Afvoerverdeling bij normaal hoogwater	Verandering afvoerverdeling bij Boven-Rijn afvoer van 10.000 m^3/s	Zie 2.1	Geen effect
	2.5	Afvoerverdeling bij lage afvoeren	Afwijking afvoerverdeling < 1 m^3/s bij Boven-Rijn afvoer van 1020 m^3/s (OLR)	Doordat onder deze omstandigheden (Q 1020 m^3/s, stuwpeil op Nederrijn) het maaiveld bij de verwijderde zomerkade nog niet is overstroomd zijn er geen effecten van de ingreep merkbaar op de afvoerverdeling.	Geen effect
MORFOLOGIE	3.1	Aanzanding en erosie van het zomerbed (+ oevers)	Bij erosie: - geen verlaging gemiddelde bodemligging; - geen oevererosie; - beperkte ontgronding bij constructies per hoogwater; Bij sedimentatie: - geen vermindering vaargeulafmetingen bij lage tot gemiddelde rivierafvoeren; - geen verhoging MHW op lange termijn; In het algemeen: - beperkte hinder door baggeren en/of terugstorten en behouden veiligheid scheepvaartverkeer; - geen onacceptabele terugschrijdende erosie of sedimentatie i.v.m. risico verandering afvoerverdeling bij MHW of OLR.	In het zomerbed zijn de veranderingen in stroomsnelheid beperkt waardoor er slechts beperkte effecten op aanzanding en erosie zijn. Over 400 m baggerbezwaar van 2.200 m^3. Optimalisatie van ontwerp zonder grootschalige aanpassing ontwerp binnen vraagspecificatie niet mogelijk. Baggerbezwaar valt nog binnen de norm.	Jaarlijks baggerbezwaar van 2.200 m^3. Valt binnen norm beoordelingskader.
	3.2	Aanzanding en erosie van uiterwaard en nevengeulen	Bij sedimentatie: - beperkte sedimentatie t.o.v. beheerskosten; Bij erosie: - geen ongewenste zijdelingse verplaatsing van de nevengeul / nevengeul minimaal 50 - 200 m van waterkering / geen bodemerosie langs waterkering; - stroomsnelheid nevengeul bankfull < 0,3 m/s; geen bodemerosie langs waterkering	Alleen bij maatgevend hoogwater zijn stroomsnelheden zodanig hoog dat erosie van de uiterwaard, oevers of rondom constructies mogelijk is. Aandachtspunten zijn de pijlers van de brug en het gebied bij de bovenstroomse opening van de uiterwaard.	Door toepassen van de huidige kleilige bovengrond wordt een situatie bereikt gelijk aan de huidige. Het beheer dient hierop te zijn afgestemd.

Tabel 1 Overzicht van de effecten van het DO Middelwaard op de aspecten uit het rivierkundig beoordelingskader

Beheerruimte

De werktaakstelling van de Middelwaard is 3,0 cm. Op basis van hydraulische berekeningen is bepaald dat door een inrichting volgens de inrichtingskaart een waterstanddaling van 3,3 cm gerealiseerd wordt. Er wordt dus 0,3 cm extra waterstanddaling gerealiseerd ten opzichte van de taakstelling. Deze 0,3 cm kan gebruikt worden als beheerruimte.

De eindbeheerder van het gebied is nog niet bekend. Rijkswaterstaat zal in de loop van 2013 een toekomstige eigenaar/beheerder zoeken.

Ten aanzien van overstroming, wateroverlast en waterschaarste kan op basis van bovenstaande geconcludeerd worden dat de doelstellingen vanuit de waterwet worden gehaald.

4.2. Chemische en ecologische kwaliteit

Algemene conclusie chemische en ecologische kwaliteit:

De maatregel levert een licht positieve bijdrage aan de ecologische kwaliteit van het waterlichaam. Met de realisatie van de maatregel wordt gedeeltelijk voldaan aan de BPRW opgave. Het verschil zal gecompenseerd worden. Compensatie vindt elders plaats. Naar verwachting zullen de positieve effecten zich niet direct doorvertalen in een hogere EKR-score, met een mogelijke uitzondering voor (niet reofiele) vissen. De chemische kwaliteit van het oppervlaktewater van de Nederrijn blijft gelijk voor de definitieve situatie. Afhankelijk van de wijze van uitvoering treedt mogelijk een tijdelijk effect op de waterkwaliteit op. Indien deze situatie optreedt, wordt voor de uitvoering een Watervergunning aangevraagd.

De ingreep 'uiterwaardvergraving' Middelwaard is getoetst aan de volgende (beleids)documenten:

- Beheer- en ontwikkelPlan Rijkswateren (BPRW) 2010-2015;
- Kader Richtlijn Water (KRW);
- Nationaal Waterplan (NWP).

Het Beheer- en ontwikkelPlan Rijkswateren (BPRW) 2010-2015 beschrijft het beheer van de rijkswateren voor de periode 2010-2015. Rijkswaterstaat voert het beheer uit. Het BPRW is opgesteld binnen de kaders van Europese richtlijnen, nationale wetgeving en nationaal beleid. Onderdeel van het BPRW is een gebiedsgericht programma waarin de beheeropgave is opgenomen van Waterbeheer 21e eeuw (WB21), Kaderrichtlijn Water (KRW) en Natura-2000. In de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is voor rivieren en kanalen de doelstelling vastgelegd dat in 2015 het oppervlaktewater een goede chemische en ecologische kwaliteit heeft bereikt. De KRW eist ook dat de chemische en ecologische kwaliteit niet achteruitgaan. In het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 (Bkmw 2009[2]) zijn ter implementatie van de KRW eisen gesteld waaraan de kwaliteit van het oppervlaktewater in beginsel moet voldoen.
Rijkswaterstaat heeft het bereiken van de KRW-doelstellingen uitgewerkt in het BPRW. Dit is een wettelijke verplichting. Bij de totstandkoming van het BPRW is getoetst aan de KRW en aan het Bkmw. Een projectplan als bedoeld in de Waterwet moet aan het BPRW worden getoetst.
Het Nationaal Waterplan NWP (RWS 2009[3]) beschrijft de maatregelen die in de periode 2009-2015 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

Chemische kwaliteit
De fysische en chemische waterkwaliteit in de Nederrijn wordt vooral bepaald door het aangevoerde rivierwater vanuit de Rijn. De invloed van uiterwaardvergraving van Middelwaard is hieraan ondergeschikt. De wijze van uitvoering zal moeten voldoen aan diverse eisen uit vergunningen, besluiten en algemene regels. Op deze wijze wordt er op toegezien dat het hele proces, van ontgraven tot toepassen, op een verantwoorde wijze wordt uitgevoerd. Afhankelijk van de wijze van uitvoering kan een Watervergunning benodigd zijn voor lozingsaspecten (zoals depots, retourwaterlozingen, etc.). Dit is afhankelijk van de wijze van uitvoering door de aannemer en zal in de uitvoeringsfase worden bepaald.

Ecologische kwaliteit
Tijdens de uitvoering zijn negatieve effecten, ondanks zorgvuldig werken, niet geheel uit te sluiten. Hiervoor is een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet aangevraagd bij zowel de provincie Gelderland als bij Ministerie EL&I. De werkzaamheden worden uitgevoerd conform de voorschriften uit deze vergunningen. Daarmee wordt gewaarborgd dat negatieve effecten zoveel mogelijk worden voorkomen of gemitigeerd, en geen onaanvaardbare negatieve effecten optreden.

KRW-toets
In de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is voor rivieren en kanalen de doelstelling vastgelegd dat in 2015 het oppervlaktewater een goede chemische en ecologische kwaliteit heeft bereikt. De KRW eist ook dat de chemische en ecologische kwaliteit niet achteruitgaan. In het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water (Bkmw) zijn ter implementatie van de KRW eisen gesteld waaraan de kwaliteit van het oppervlaktewater in beginsel moet voldoen. Het projectgebied ligt in het zogenaamde 'KRW-waterlichaam': Nederrijn/Lek (NL93_7).
Dit waterlichaam is gedefinieerd als een sterk veranderd waterlichaam van het riviertype R7 (Langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei), met veel andere doelen. Deze doelen zijn: 'scheepvaart,

[2] Bkmw (2009). http://wetten.overheid.nl/BWBR0027061/geldigheidsdatum_31-05-2012#Bijlage1

[3] RWS (2009). Nationaal waterplan 2009-2015.

waterbeheersing, drinkwatervoorziening via de IJssel, veiligheid, landbouw, industrie, infrastructuur en wonen' en 'bescherming buitendijks land tegen erosie'. Omdat deze doelen om technische en financiële redenen niet op een andere voor het milieu gunstigere manier bereikt kunnen worden, zijn ze als irreversibel betiteld en hoeven niet verwijderd te worden. Met als gevolg dat het waterlichaam niet meer aan een natuurlijke referentie getoetst (Goede Ecologische Toestand = GET) hoeft te worden maar aan een afgeleide daarvan (Goed ecologisch Potentieel= GEP). Vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water zijn chemische en ecologische doelen opgesteld voor dit waterlichamen. Aan deze doelen zit een resultaatverplichting: in 2015 of eventueel 2027 dienen de doelen van de Kaderrichtlijn Water behaald te zijn.

Vanuit de Waterwet (Besluit kwaliteitseisen en monitoring water (Bkmw), 2009) is er een wettelijke verplichting om nieuwe ruimtelijke ingrepen in KRW-waterlichamen te toetsen aan de ecologische KRW-doelen. Dit is een onderdeel van de toetsing aan de doelstellingen van de Waterwet.
Om met de daadwerkelijke uitvoeringsmaatregelen te kunnen starten, moet een KRW-waterkwaliteitstoets ecologie uitgevoerd worden. De waterkwaliteitstoets bepaalt per stap of de geplande uitvoeringsmaatregelen een negatief effect kunnen hebben op het behalen van de KRW-doelen in de betreffende waterlichamen voor de biologische kwaliteitselementen (in dit geval macrofyten, macrofauna en vis).

De uiterwaardvergraving Middelwaard is een Ruimte voor de Rivier (RvR) maatregel met positieve effecten op de KRW doelstellingen en als zodanig opgenomen als een ecologische KRW maatregel in het Beheer – en Ontwikkelingsplan Rijkswateren 2010-2015 in bijlage 13 (RWS 20094). Hierin is het project als volgt beschreven: Uiterwaardvergraving Middelwaard (340 - RVRproject met positief effect op KRW-doelstellingen - nevengeul resulterend in 1 km leefgebied. Ook in het Brondocument Nederrijn/Lek (RWS 2009[5]) staat de maatregel x9937 in tabel 4.2 beschreven als zodanig beschreven.

MIRT en/of BPRW toetsing?
Het uiteindelijke ontwerp voor de Middelwaard wijkt af van de plannen zoals in het BPRW opgenomen. De bestaande strang wordt niet aangetakt, er wordt wel een geïsoleerd plasje en een strang gegraven. Hiermee is de KRW-doelstelling voor dit project officieel niet vervallen, maar in de praktijk wel losgelaten. De toetsingsschema's van de BPRW-toets kunnen nu niet 'relatief gemakkelijk' doorlopen worden, omdat er bij KRW-maatregelen toch een uitgebreide toets (MIRT-toets) gedaan wordt op positieve effecten. Aangezien het project door de aanpassing niet langer zonder meer bijdraagt aan de KRW- doelen wordt er geen uitgebreide MIRT ter onderbouwing uitgevoerd, maar dienen wel beide deeltoetsen van de BPRW uitgebreid doorlopen te worden.

De Middelwaard ligt langs de Nederrijn op de linkeroever tussen rkm 908 en 910 (net benedenstrooms van de Blauwe kamer). Het uiteindelijke ontwerp voor de Middelwaard wijkt af van de plannen zoals destijds in het BPRW opgenomen. Er komt geen nevengeul, er worden wel twee nieuwe geïsoleerde waterpartijen aangelegd. De vanuit KRW beoogde nevengeul zou teveel effecten voor het grondwater binnendijks met zich meebrengen en mitigatie hiervan met bijvoorbeeld een kwelscherm is in dit landelijk gebied veel te kostbaar. Ook bleek het wenselijk het gebied meer geschikt te houden voor ook agrarisch gebruik. Omdat het huidige plan afwijkt van het oorspronkelijke KRW plan is de toetsing (zie ook tekstkader) toch doorlopen en zullen de verwachte ecologische effecten hierna worden toegelicht.

Aanleg nieuwe waterpartijen met Natuurvriendelijke oevers
Er komt in totaal bijna 1 ha geïsoleerd water met moerassige oevers bij. De kwalitatieve meerwaarde voor de KRW-doelen is beperkt, omdat vooral de limnofiele soorten zullen profiteren en er geen verbinding met de rivier is. Bovendien is dit watertype al in de uiterwaard aanwezig, dus de ingrepen voegen geen nieuw soort habitat toe.
Toegevoegde waarde hebben met name de natuurvriendelijke oevers langs deze wateren, waardoor de kwaliteit van de stagnante wateren in de Middelwaard wel toeneemt. De soortdiversiteit (en dichtheid) van de kwaliteitselementen macrofyten, macrofauna en vis kan in deze wateren kan hierdoor mogelijk toenemen. Dit zal echter maar in beperkte mate tot een hogere EKR-score op waterlichaamniveau leiden omdat de meetpunten in de rivier zelf liggen. Met name voor soorten die uitwisselen met de rivier kan wel een positieve

[4] RWS (2009). Programma Rijkswateren 2010-2015; Uitwerking waterbeheer 21e eeuw, Kaderrichtlijn water en Natura 2000, Beheer – en Ontwikkelingsplan Rijkswateren 2010-2015, december 2009.

[5] RWS (2009). Brondocument waterlichaam Nederrijn Lek (NL93_7); Doelen en maatregelen rijkswateren Ministerie van VenW, Rijkswaterstaat.

bijdrage aan de EKR-score op de rivier verwacht worden, die zich vooral zal uiten in een toename in de dichtheid van limnofiele soorten (zie ook hier onder).

Verlagen zomerkade
Door het verlagen van de zomerkade neemt de overstromingsfrequentie in de uiterwaard toe van eens per 10 jaar naar 20 dagen per jaar. Dit betrekt de uiterwaarden meer bij de rivier en is gunstig voor de uitwisseling van organismen. Met name voor vis kan dit een positief effect hebben omdat op het moment van overstroming ook alle plasjes in de uiterwaard in verbinding staan met de rivier. Jonge vis die is opgegroeid in de plasjes kan op dat moment naar de hoofdstroom migreren.

Verflauwen rivieroevers
De oevers van de rivier worden flauwer afgewerkt. Bij verhoogde afvoeren op de rivier (met name in het voorjaar) zullen de oevers hierdoor eerder gaan meestromen. De ingreep vindt echter plaats boven gemiddeld stuwpeil, zodat de meerwaarde voor de KRW-kwaliteitselementen beperkt blijft. De overstromingsfrequentie van de oever neemt wel wat toe, maar blijft naar schatting ruim 10 dagen per jaar. Door deze ingreep komt naar verwachting nauwelijks zandig sediment beschikbaar voor morfologische processen, omdat de kleilaag niet actief verwijderd wordt en de oevers weer ingezaaid worden met gras. Deze ingreep heeft in deze vorm beperkt positief effect op de KRW-kwaliteitselementen.

KRW toetsing
Voor de KRW kwaliteitselementen (macrofyten, macrofauna en vis) hebben de ingrepen een beperkte meerwaarde, . Voor zover bekend is er geen invloed op geplande of reeds uitgevoerde KRW-maatregelen te verwachten. De ingrepen vinden grotendeels plaats buiten bestaande ecologisch relevante arealen voor de KRW, er is dan ook geen afname van ecologisch relevante arealen te verwachten wel een lichte toename.

KRW toets	Middelwaard
deeltoets 1	0
deeltoets 2	0
1. verlies aan/effect op ecologisch relevant areaal	waterplanten: 0
(-/+ en bandbreedte)	oeverplanten: + effect, kleine toename areaal
	macrofauna: + effect, kleine toename areaal
	vis: + effect, kleine toename areaal
2. effect op R7 stuurvariabelen en maatlatten	nee, naar verwachting alleen lokale effecten

Samenvatting en toelichting resultaten KRW-toetsing Middelwaard. 0 = geen elect op KRW-doelen waterlichaam, - = negatief effect op KRW-doelen.

4.3. Maatschappelijke functies

In het Beheer en ontwikkelplan Rijkswateren zijn de maatschappelijke gebruiksfuncties gedefinieerd, zijnde scheepvaart, natuur, drinkwater, recreatie, visserij en zwemwater. De functies drinkwater en zwemwater zijn bij het project 'Vier maatregelen Nederrijn, uiterwaardvergraving Middelwaard' niet van toepassing. De effecten op natuur, recreatie, scheepvaart en visserij worden hierna in grote lijnen beschreven.

4.3.1. Natuur

In onderstaande figuur is de begrenzing van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Neder-Rijn weergegeven ter hoogte van het plangebied.

Figuur 5: Overzicht begrenzing Natura 2000-gebied uiterwaarden Neder-Rijn (geel gearceerd) ter hoogte van het plangebied (rood omlijnd).

Zoals weergegeven in de figuur is het plangebied gelegen in het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Nederrijn.

Binnen het plangebied komen geen habitattypen voor waarvoor de uiterwaarden Neder-Rijn als Natura 2000-gebied zijn aangewezen. Er is derhalve geen sprake van een (significante) verslechtering van de kwaliteit en/of oppervlakte van voor de uiterwaarden Neder-Rijn aangewezen habitattypen.
Uit de Groenatlas van de provincie Gelderland blijkt dat in enkele kilometerhokken waarin het plangebied ligt de kwalificerende broedvogelsoorten ijsvogel en oeverzwaluw voorkomen. Uit het veldonderzoek dat in het gebied is uitgevoerd is echter gebleken dat zowel de ijsvogel als de oeverzwaluw niet in het plangebied zelf broedt. Door de ingrepen vindt derhalve geen aantasting plaats van leefgebieden van kwalificerende broedvogelsoorten.

Voor overwinterende ganzen en andere grasetende watervogels wordt het plangebied minder geschikt als foerageergebied. Momenteel is er binnen het plangebied 35ha geschikt foerageergebied voor ganzen aanwezig in de vorm van (jaarrond begraasd) natuurgrasland. Op basis van de in het kader van deze maatregel uitgevoerde natuurstudies blijkt dat de herinrichting van de Middelwaard met zekerheid niet leidt tot een significant negatief effect op grasetende watervogels als ganzen, eenden en zwanen. Ook niet in cumulatie met de ontwikkelingen in de andere deelgebieden. Bovendien komt er in de nieuwe situatie ook weer natuurgrasland in het gebied dat mogelijk geschikt is ais foerageergebied voor grasetende watervogels. Een vergunning op grond van artikel 19d Nb-wet wordt derhalve verleenbaar geacht.

De werkzaamheden in het plangebied zullen leiden tot enige verstoring van kwalificerende niet-broedvogelsoorten zoals ganzen, eenden en steltlopers. De aantallen die verstoord worden zijn niet zodanig groot dat de instandhoudingsdoelstellingen worden aangetast. De werkzaamheden zijn tijdelijk en bovendien blijkt uit paragraaf 5.2.2 dat er ruim voldoende opvangcapaciteit binnen de uiterwaarden Neder-Rijn aanwezig is voor kwalificerende niet-broedvogels. Van een significante verstoring van kwalificerende niet-broedvogels is derhalve geen sprake.

Voor niet-broedvogels als ganzen, eenden en zwanen geldt dat als gevolg van de struinpaden enige verstoring kan optreden bij betreding van het gebied met name in de wintermaanden. Momenteel worden de uiterwaarden echter ook regelmatig betreden. De aanleg van struinpaden reguleert deze betreding juist, waardoor de kans op verstoring in een groter deel van het gebied afneemt. Naar verwachting zullen slechts enkele tientallen wandelaars per dag zich in het netto-plangebied begeven. Aan de westzijde, nabij de begrenzing met het Natura 2000-gebied zal dit aantal nog veel lager zijn. De aanleg van enkele struinpaden in het gebied leidt derhalve naar verwachting niet tot een significante verstoring van soorten waarvoor de uiterwaarden Neder-Rijn als Natura 2000-gebied zijn aangewezen.

Bovenstaande bevindingen worden in onderstaande conclusietabel weergegeven.

Tabel 2: Bevindingen

Aspect	Ingreep	Negatief effect?	Significant negatief effect?
Verlies ganzen-foerageergebied	Uiterwaarden-Vergraving	Ja, (tijdelijk) verlies 35ha foerageergebied	Nee, in uiterwaarden Neder-Rijn is ruim voldoende opvangcapaciteit beschikbaar
Verstoring Wintervogels	Aanlegwerk-Zaamheden	Ja, (tijdelijk) extra verstoord gebied	Nee, in uiterwaarden Neder-Rijn is ruim voldoende opvangcapaciteit beschikbaar
Verstoring Wintervogels	Aanwezigheid recreanten op struinpaden	Ja, mogelijk enige verstoring	Nee, zowel binnen de Middelwaard als in andere delen van de uiterwaarden Neder-Rijn is ruim voldoende opvangcapaciteit beschikbaar

Voor de verdere afweging van de effecten op de natuur wordt u verwezen naar de ontwerpbesluiten op de vergunning/ontheffingaanvragen ingevolge de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet, die gelijktijdig met dit projectplan ter inzage worden gelegd.

4.3.2. Flora en fauna

Binnen het plangebied van Middelwaard zijn geen ontheffingsplichtige soorten aanwezig. Een ontheffing voor de Flora- en faunawet is dan ook niet van toepassing.

4.3.3. Recreatie

Van belang voor recreanten zijn de veiligheid en toegankelijkheid van water en oevers, de waterkwaliteit en de belevingswaarde van het gebied.

Het wandelpad langs de rivier zal naar verwachting alleen tot andere routekeuze van wandelaars in het gebied leiden. De winterdijk die hier parallel aan loopt is autoluw en biedt een goed uitzicht over het gebeid. Het betreft enkele tientallen wandelaars per dag op een mooie weekenddag, en substantieel minder op een weekdag.
Aan de westzijde wordt ter plaatse van de veerdam een recreatieve plek ingericht. Dit zal niet als strandje zijn. Als zodanig zal dit hooguit een beperkt aantal extra bezoekers naar het gebied trekken.

4.3.4. Visserij

Het uitvoeren van het project heeft geen wijzigingen in mogelijkheden voor de visserij tot gevolg.

4.3.5. Scheepvaart

Als gevolg van de maatregel zal het stromingsgedrag in het zomerbed wijzigen vanaf het moment dat het maaiveldniveau ter plaatse van de verwijderde zomerkade overstroomt en de uiterwaard mee gaat stromen. Op de locaties waar water de uiterwaarden in-of uitstroomt treedt dwarsstroming op. De scheepvaart heeft last van dwarsstroming wanneer deze plotseling optreedt. Daarom worden er eisen gesteld aan de grootte van de dwarsstroming, zodat er geen probleem voor scheepvaart optreedt.

Doordat over een vrij lang traject de oever wordt verlaagd en de zomerkade wordt verwijderd, is er geen sprake van plotseling optredende dwarsstroming. Bij de uitstroomopening van de zandwinplas en de veerdam kunnen wel grotere dwarsstromen verwacht worden. Dit vindt ook plaats in de huidige situatie. Er zijn berekeningen uitgevoerd voor verschillende afvoergrootten, dit is terug te vinden in paragraaf 5.6 van de Rapportage hydraulisch en morfologisch onderzoek in de bijlagen. Op het moment dat de afvoer 6.000 m^3/s is, treedt er ter plaatse van het projectgebied een wijziging in de dwarsstroming op. De dwarsstroming neemt op een aantal plekken toe ten opzichte van de referentiesituatie, maar blijft nog binnen de norm van 0,15 m/s. Bij de afvoer van 8.000 m3/s wordt de dwarsstroming groter dan 0,15 m/s en neemt iets toe ten opzichte van de referentiesituatie. Dit is met name bij de instroming in het bovenstroomse deel waar de zomerkade is verwijderd en bij de veerstoep in het benedenstroomse deel. Mitigatie van deze dwarsstroming is bij de veerstoep binnen de mogelijkheden van de vraagspecificatie en VKV niet mogelijk. Bij de instroomkant is als mitigerende maatregel toegevoegd dat de verlaging van de zomerkade gelijkmatiger is gemaakt zodat de instroming gelijkmatiger verloopt. Bij overige afvoeren is de dwarsstroming overal minder dan 0,15 m/s.

De huidige vaarwegmarkering (onder andere de kribbakens) wordt in stand gehouden en in voorkomende gevallen aangepast aan de nieuwe situatie.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de rapportage 'Hydraulisch en morfologisch onderzoek' in bijlage 3.

4.3.6. Landbouw

Binnen het plangebied wordt agrarisch gebruik omgezet naar meer natuurlijk beheer. De bestemming blijft echter agrarisch. Wel moet rekening worden gehouden met nattere omstandigheden.

Ten aanzien van de doelstelling ' maatschappelijke functies' uit de waterwet wordt geconcludeerd dat hieraan wordt voldaan.

4.4. Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet

De uitvoering van dit plan is in overeenstemming met de doelstelling van de Waterwet. De dwarsstroming die hoger is dan de norm is voor zover mogelijk binnen de voorwaarden van de vraagspecificatie en VKV gemitigeerd.

5. Wijze van uitvoering

5.1. Wijze van uitvoering; kaders en uitgangspunten

De wijze waarop de benodigde werkzaamheden worden uitgevoerd voldoet aan de zorgplichtbepalingen zoals genoemd in artikel 6.8 en 6.9 van de Waterwet en artikel 6.15 van het Waterbesluit. In dit hoofdstuk wordt de wijze van uitvoering verder toegelicht.

5.2. Planologische inpassing

Het plangebied ligt voor het grootste gedeelte binnen het vigerend bestemmingsplan 'Buitengebied Buren 2008', van de gemeente Buren. Een klein gedeelte is gelegen binnen het vigerend bestemmingsplan 'Uiterwaarden Kesteren / Opheusden van de gemeente Neder-Betuwe. De voorgenomen activiteit past planologisch binnen de vigerende bestemmingsplannen.

5.3. Relatie met andere vergunningen

Om het project te kunnen uitvoeren zijn er diverse andere vergunningen en relevante besluiten benodigd. De 'hoofdbesluiten' waarvoor het besluit genomen wordt door een andere instantie dan de gemeente, worden via de coördinatieregeling uit de Wro, artikel 3.33 in procedure gebracht. Het betreft de volgende vergunningen:

- Ontgrondingenvergunning;
- Vergunning op basis van de Natuurbeschermingswet;
- Watervergunning;
- (onderhavig) projectplan.

De vergunningen waarvoor de gemeente bevoegd gezag is worden door de gemeente in behandeling genomen en verleend. Het betreft hier de volgende vergunningen:

- Omgevingsvergunning voor bouwen, uitvoeren van werkzaamheden, kappen van bomen bij de gemeente Buren;
- Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werkzaamheden bij de gemeente Nederbetuwe.

Met alle bevoegde instanties is vooroverleg gevoerd op basis van het Voorontwerp, Definitief Ontwerp en concept vergunningaanvragen. Alle voorgestelde maatregelen zijn vergunbaar. De gemeentelijke omgevingsvergunningen zijn inmiddels verleend.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) geldt onder andere dat de volgende activiteit m.e.r.-beoordelingsplichtig is:

- *Activiteit 3.2: De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken*

De beoordeling van deze activiteit is gekoppeld aan het besluit inzake het projectplan Waterwet. Dit betekent niet dat deze activiteiten per definitie m.e.r.-plichtig zijn. Wel dient beoordeeld te worden of er belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn waardoor toch een milieueffectrapportage noodzakelijk is. Voor dit project is een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Op basis van deze beoordeling is geconcludeerd dat hiervan geen sprake is. Dit besluit is in de Staatscourant kenbaar gemaakt.

Om de effectiviteit van de maatregel te borgen is geanalyseerd of er lopende vergunningen zijn die aan de vergunninghouders het recht geven om activiteiten te ontwikkelen welke de beoogde waterstandsdaling geheel of gedeeltelijk teniet doen.

Er is één vergunning geïdentificeerd. Het betreft een vergunning tot het verbreden van de toegangsweg naar het veer in de gemeente Rhenen. De vergunning dateert van 3 april 1933 en heeft het nummer 424. De hierin aangegeven hoogteligging van de veerstoep zal op basis van onderhavig plan moeten worden aangepast. Verder zijn er geen andere vergunningen geïdentificeerd. Het bedrijventerrein in de Middelwaard blijft buiten het Ruimte voor de Rivier-project.

5.4. Globale uitvoeringsplannen

De werkzaamheden zullen starten eind maart/begin april 2013. Uiterlijk eind 2013 zullen alle werkzaamheden afgerond zijn, waardoor het gewenste veiligheidsniveau bereikt is en de ruimtelijke kwaliteit verhoogd is.

5.5. Uitvoering en zorgplicht

Er wordt vooralsnog uitgegaan van de volgende fasering voor het uitvoeren van de werkzaamheden voor de locatie Middelwaard.

1. Op enkele plaatsen in de uiterwaard wordt het maaiveld verlaagd om de beoogde waterstandsdaling te halen.
2. De oevers van de Rijn worden licht afgegraven;
3. De weg naar de oude veerstoep wordt verwijderd en verlaagd;
4. Diverse bomen en struiken worden gekapt, verder wordt het terrein ingezaaid met een grasmengsel.
5. Bestaande watergangen worden verbreed en deels als natuurvriendelijke oevers aangelegd.
6. Overtollige grond wordt per schip naar de Tollewaard gevaren en daar in de uitbreidingen van de terpen gebruikt, of gebuikt in een ander werk dan de Nederrijn-projecten ofwel afgevoerd naar een officiële stortlocatie elders.
7. Als laatste activiteit wordt een deel van de bestaande zomerkades afgegraven. Hiermee wordt bereikt dat het water bij grote afvoeren eerder door de uiterwaard gaat stromen en zo het beoogde veiligheidsniveau bereikt wordt. Door deze activiteit als laatste te plannen, wordt bereikt dat zo lang als mogelijk droog binnen de uiterwaard gewerkt kan worden.

De rivierverruimingswerkzaamheden zullen worden uitgevoerd met drooggrondverzet materieel (onder andere hydraulische kranen, dumpers en bulldozers). Binnen de locatie Middelwaard komt bovengrond en zand vrij. Het zand wordt verkocht. Ook komt er een gedeelte puin en asfalt vrij bij het verlagen van de oude veerstoep. Verontreinigde delen hiervan worden afgevoerd naar een erkende verwerker.

Al het vrijkomende zand wordt via het water danwel door het gebied zelf afgevoerd om geen overlast door werkverkeer langs de Marsdijk en omstreken te veroorzaken. De vrijkomende bovengrond wordt in het werk hergebruikt, overtollige grond wordt over water afgevoerd naar het naastgelegen project Tollewaard (tevens onderdeel van het Ruimte voor de Rivierproject 'Vier maatregelen Nederrijn'), of gebuikt in een ander werk dan de Nederrijn-projecten ofwel afgevoerd naar een officiële stortlocatie elders. Ten behoeve van het transport over de Nederrijn wordt aan de oever een laadponton aangemeerd.

De aannemer is namens Rijkswaterstaat gehouden aan de zorgplicht zoals aangegeven in artikel 6.8 van de Waterwet, artikel 6.15 van het Waterbesluit en de artikelen 6.8 en 6.9 van de Waterregeling.

Uitvoeringsaspecten en aanleg van depots
Gedurende de uitvoering van het plan wordt binnen het plangebied één gronddepot aangelegd nabij de tijdelijke loswal. Meer informatie over dit depot is opgenomen in bijlage 3 ' Rapportage Hydraulisch effect tijdelijke gronddepots maatregel Middelwaard[6]' en ' Rapportage hydrauiische en morfologische effecten maatregel Middelwaard.

De uitvoering van de werkzaamheden in de Middelwaard start met het ontgaven van het maaiveld onder de brug en het aanleggen van de waterplassen aan de oostzijde van de brug. Vervolgens worden de zomerkade en de rivieroever verlaagd. Deze werkzaamheden zijn voorzien zo snel mogelijk na het onherroepelijk zijn van de noodzakelijke vergunningen, vanaf eind maart 2013.

Het verlagen van de Veerstoep aan de westzijde van het plangebied is voorzien in het voorjaar van 2013, na de hoogwaterperiode.

5.6. Kabels en Leidingen

Ten behoeve van de uit te voeren werkzaamheden zijn in Middelwaard géén verleggingen van bestaande nutsvoorzieningen noodzakelijk.

[6] In deze rapportage wordt gesproken over twee depots. Inmiddels is het depot nabij het landhoofd van de brug vervallen.

5.7. Archeologie

Uit het archeologisch onderzoek, dat is bijgevoegd bij de ontwerp-Ontgrondingsvergunning van de provincie Gelderland , blijkt dat archeologie geen belemmering vormt voor de uitvoer van dit plan. De gronden zijn vrijgegeven door bevoegd gezag voor de beschreven werkzaamheden..

5.8. Niet gesprongen explosieven

In 2011 is een onderzoek uitgevoerd naar niet gesprongen explosieven in het projectgebied.

Uit dit onderzoek is gebleken dat een vervolgonderzoek nodig is om vast te stellen of de aanwezigheid van niet gesprongen explosieven al dan niet een belemmering kan vormen voor het uitvoeren van de voorgenomen ingreep in het gebied. Hiertoe is een onderzoek 'detecteren en benaderen van conventionele explosieven' in het onderzoeksgebied Middelwaard uitgevoerd door een hiervoor gecertificeerd bureau. Het onderzoek is uitgevoerd in maart 2012. Gevonden explosieven zijn tot ontploffing gebracht door de EOD, waarna het gebied is vrijgegeven voor de voorziene werkzaamheden.

5.9. Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud is beschreven in het Beheer en Onderhoudsplan. De beheerruimte is toegelicht in paragraaf 4.1 van dit projectplan. Door middel van dit beheerplan is invulling gegeven aan de eisen en doelstellingen vanuit het definitieve planontwerp en de wettelijke vereisten die aan het beheer van delen van het plangebied gesteld worden om te komen tot een zodanig beheer dat de PKB-doelstellingen permanent worden behaald. In de voorbereidings- en uitvoeringsfase is Rijkswaterstaat verantwoordelijk voor het uitwerken van het Beheer- en Onderhoudsplan. In deze periode worden ook de definitieve afspraken over het beheer en onderhoud vastgelegd in beheerovereenkomsten.

Samenvattend gesteld richt het beheer en onderhoud zich binnen de functie veiligheid op het in stand houden van rivierverruiming. Vegetatie- en sedimentbeheer zijn hierbij bepalend. Daarnaast vindt beheer plaats tijdens de uitvoering en de aanleg van tijdelijke depots.

Er is een beperkte beheerruimte van 0,3 cm (zie paragraaf 4.1). In een klein deel van het gebied wordt uitgegaan van beheer in de vorm van productiegrasland. In het grootste deel van het gebied wordt uitgegaan van beheer in de vorm van natuurlijk grasland. Voor de winter (hoogwaterseizoen) dient deze vegetatie gemaaid te worden. Op plaatsen waar dit vanuit hoogwaterveiligheid mogelijk is, zijn 'ruwere' vegetatietypen toegestaan, zoals ooibos. De maximale verruiging van de vegetatie die mag optreden is weergegeven op de interventiekaart. in de huidige interventiekaart in het beheer- en onderhoudplan is nog niet alle beheerruimte verwerkt. Op het moment dat de beheerovereenkomsten getekend zullen worden, wordt ook een definitieve interventiekaart gemaakt. Deze dient (in combinatie met het beheer- en onderhoudsplan) dan als toetsinstrument voor het waarborgen van de taakstelling.

5.10. Bodem

Op basis van de Bodemkaart van Nederland (Alterra, 2000) blijkt dat ter plaatse van de onderzoeklocatie een poldervaaggrond voorkomt, bestaande uit zavel, gelegen op een zandondergrond (bodemcode Rn52A). Naast het uitgevoerde veldwerk zijn er eerder in het kader van de rivierverruiming in 2009 boringen gezet (enkele tientallen) met een maximale diepte van 10 m. Uit de uitgevoerde boringen blijkt een zandig kleidek voor te komen met een dikte variërend van soms minder 1,0 m tot circa 4,0 m. Dit betekent dat de onderkant van de kleilaag varieert van circa 5,00m+ NAP tot 2,50m+ NAP.
Uit de opgestelde bodemkwaliteitskaart blijkt dat er geen belemmeringen zijn vanuit bodemkwaliteit om de vrijkomende gronden in het werk of elders opnieuw te gebruiken.

5.11. Grondverwerving

Alle onroerende zaken die nodig zijn voor de uitvoer van het plan worden verworden door Rijkswaterstaat. nmiddels zijn de benodigde onroerende eigendommen reeds verworven en daarmee eigendom van de Staat. In de gevallen dat bepaalde gronden niet worden verworven, wordt een overeenkomst tot medewerking opgesteld. Op het moment van uitvoer van het project zijn ook deze overeenkomsten opgesteld.

5.12. Uitvoeringsaspecten

In het plangebied is geen bebouwing aanwezig. De verkeersbrug N233, de Rijnbrug, is gelegen in het plangebied. Ter plaatse van deze verkeersbrug worden ontgravingen gerealiseerd. De ontgravingen vinden plaats rondom de pijlers van de verkeersbrug. Om zeker te stellen dat er geen negatieve effecten optreden op het draagvermogen van de fundering van de pijlers van de brug, is een geotechnisch rapport opgesteld,

waarbij de fundering van de pijlers op de zuidoever nader in beschouwing is genomen en de ontgravingsinvloed is geanalyseerd. Voorafgaande aan de werkzaamheden wordt een vooropname van de pijlers van de brug uitgevoerd. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden wordt er door de aannemer op toe gezien dat er door de werkzaamheden geen schade aan de brug wordt veroorzaakt.

5.13. Calamiteiten en ongewone voorvallen

Rijkswaterstaat stelt alle direct belanghebbenden onmiddellijk op de hoogte van een voorval en de maatregelen die getroffen worden om de nadelige gevolgen te beperken. Rijkswaterstaat houdt een logboek bij van alle ongewone voorvallen en calamiteiten. Dit logboek is op de projectlocatie aanwezig.

5.14. Voorkomen en beperken van nadelige gevolgen

5.14.1. Geen transport door dorpskernen

Om de hinder tijdens de uitvoering van de locatie Middelwaard te beperken, is ervoor gekozen om de overtollige grond niet via de openbare weg te vervoeren maar per schip over de Nederrijn naar een stortlocatie of naar de locatie Tollewaard. Hiermee worden zo'n 5.000 voertuigbewegingen voorkomen via de Marsdijk. Voor het transport over water worden tijdelijke laad- en lospontons aangelegd.

5.14.2. Geen stofoverlast

Stofoverlast zal te allen tijde voorkomen worden, waar nodig, door sproeiwagens in te zetten en de ontgravinglocaties direct af te dekken met een leeflaag.

5.14.3. Bereikbaarheid bewoners en bedrijven

Tijdens de uitvoering zal de bereikbaarheid van de bewoners en bedrijven in de uiterwaard gewaarborgd blijven door aanleg van tijdelijke (bouw)wegen.

5.14.4. Planschade

De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft op 21 april 2009 de Beleidsregels schadevergoeding Ruimte voor de Rivier vastgesteld. Deze biedt de mogelijkheid om alle verzoeken om planschade of nadeelcompensatie die verband houdt met de uitvoering van maatregelen voor het programma Ruimte voor de Rivier bij 1 Rijksloket in te dienen. Bij dit loket kan met ook terecht als het gaat om besluiten of handelingen van andere overheden dan het Rijk. Verzoeken om schadevergoeding betrekking hebbende op onderhavig besluit worden ingevolgde de Beleidsregel door de staatssecretaris beoordeeid volgens de geldende (wettelijke) regels voor schadevergoeding zoals die op onderhavig besluit (dit projectplan) van toepassing zijn.

6. Procedure

Dit besluit is tot stand gekomen met toepassing van de procedureregels in de Algemene wet bestuursrecht.

De voorbereiding en bekendmaking van de besluiten ter uitvoering van het project Ruimte voor de Rivier 'vier maatregelen Nederrijn' uiterwaardvergraving Middelwaard (gemeente Buren en gemeente Nederbetuwe) worden gecoördineerd. Deze coördinatie vindt plaats op basis van de provinciale coördinatieregeling (artikel 3.30 eerste lid, onder b van de Wet ruimtelijke ordening (Wro)).

Deze provinciale coördinatie heeft betrekking op de volgende besluiten:
- Projectplan waterwet; (Rijkswaterstaat Dienst Oost-Nederland);
- Ontgrondingenvergunning; (Provincie Gelderland);
- Vergunning Natuurbeschermingswet; (Provincie Gelderland en Ministerie EZ);
- Watervergunning; (Waterschap Rivierenland).

De coördinatie heeft tot doel de voorbereiding en bekendmaking van de besluiten voor het project af te stemmen en gelijktijdig te laten plaatsvinden. Ook het besluit ten aanzien van de M.E.R.-beoordeling wordt gelijktijdig ter inzage gelegd met de genoemde besluit.

Het projectplan op grond van artikel 5.4, lid 1 van de wet is genoemd in de bijlage bij artikel 1.1 van de Crisis- en Herstelwet, zodat de bepalingen in hoofdstuk 1, afdeling 2 van de Crisis- en Herstelwet hierop van toepassing zijn.

Met alle betrokken bestuursorganen heeft een afstemmingsoverleg en een vooroverleg plaatsgevonden. De gemeentelijke Omgevingsvergunningen voor de aanlegwerkzaamheden zijn reeds verleend.

De coördinatie heeft betrekking op alle definitieve vergunningen, de zogenaamde 'hoofdvergunningen'. De uitvoeringsgerelateerde vergunningen worden door middel van de zelfstandige procedures aangevraagd en beschikt.

7. Zienswijzen

De ontwerpbesluiten Ruimte voor de Rivier "Middelwaard" hebben vanaf 22 november 2012 t/m 2 januari 2013 voor een ieder ter inzage gelegen. Daarop is één zienswijzen binnengekomen, welke zich niet richt op het Projectplan Waterwet, maar op de ontwerpvergunnningen in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Zie hiertoe ook de nota van antwoord (bijlage 4).

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE DIRECTEUR WATER VAN RIJKSWATERSTAAT OOST-NEDERLAND

Drs. J.C. van Hees

Bijlagen

1. Kadastrale kaart: NR-TEK-KAD-254-2A-MW
2. Situatietekeningen en dwarsprofielen: NR-TEK-SIT-165-2A; NR-TEK-SIT-167-2A; NR-TEK-SIT-168-2A; NR-TEK-DWP-169-2A; NR-TEK-DWP-170-2A
3. Hydraulische en morfologische rapportages; NR-RAP-088-2A; NR-RAP-117-2A
4. Nota van Antwoord, NR-DOC-319 1A